

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.iustice.md; e-mail: cac@iustice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.iustice.md; e-mail: cac@iustice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

Ns 4-3574-2330

28.10.22

Curtea Constituțională
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu 28, MD-2004

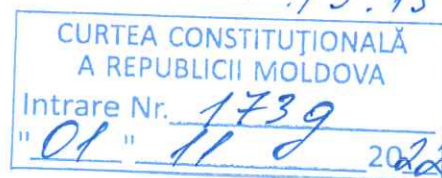
Curtea de Apel Chișinău, vă remite sesizarea privind excepția de neconstituționalitate ridicată în cadrul procesului civil nr. 2ac-3 96/22 a apelului declarat de "Vitasanmax" SRL, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de "Vitasanmax" S.R.L. către S.C. "Termobloc" S.R.L. cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

- Anexă:** 1. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 08 file
2. încheiere din 22 septembrie 2022 pe 2 file
3. Cererea de chemare în judecată privind încasarea sumei din 26.07.2021 pe 03 file
4. Contract nr. 066-2019 OCK pe 03 file.

**Președintele interimar al
Curții de Apel Chișinău**

Iordan Iurie

Cotorobai Vitalie

II-Obiectul sesizării:

Controlul constituționalității sintagmei conținute în art. 39 alin. (11) Cod de procedură civilă - acțiunea născută din contractul în care se indică locul executării lui poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței din acel loc, din motiv că nu corespunde criteriilor de calitate – accesibilitatea, previzibilitatea și claritatea Legii.

III-Circumstanțele litigiului examinat de către instanța de judecată:

Pe rolul Curții de Apel Chișinău se află spre examinare, în procedura de apel, cauza civilă inițiată la inițiată la cererea de chemare în judecată, examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, înaintată de „Vitasanmax” S.R.L. către S.C. „Termobloc” S.R.L. cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Procesul civil a fost inițial la 26 iulie 2022, când reclamantul „Vitasanmax” S.R.L. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către S.C. „Termobloc” S.R.L., prin care a solicitat încasarea penalității contractuale în sumă de 35556,27 MDL și compensarea cheltuielilor de judecată.

Temeiul pentru înaintarea acțiunii civile, potrivit poziției expuse de partea reclamantă, l-a constituit executarea necorespunzătoare, din partea societății pârâte, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 066-2019 OCK din 21.09.2019.

De asemenea, a fost stabilit că sediul și adresa juridică a societății pârâte SC „Termobloc” S.R.L. este în sat. Gura Galbenă r-nul Cimișlia. Însă, cu acțiune a fost sesizată Judecătoria Chișinău, dar nu Judecătoria Cimișlia, partea reclamantă făcând referire în acest sens la dispozițiile art. 39 alin. (11) Cod de procedură civilă, coroborate cu prevederile pct. 11.3 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 066-2019 OCK din 21.09.2019. Astfel, reclamanta a declarat că potrivit pct. 11.3 din contractul nominalizat, locul executare a acestuia este adresa juridică a vânzătorului (adică a reclamantului „Vitasanmax” S.R.L.). Respectiv, cu acțiune a fost sesizată instanța, la alegerea reclamantului, de drept făcându-se referire la dispozițiile art. 39 alin. (11) Cod de procedură civilă, potrivit cărora a acțiunea născută din contractul în care se indică locul executării lui poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței din acel loc.

Ca consecință, instanța sesizată cu prezenta acțiune, Judecătoria Chișinău, prin încheierea din 21 august 2021 a acceptat spre examinare și a pus pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de „Vitasanmax” S.R.L. către S.C. „Termobloc” S.R.L., obiectul litigiului constituind din încasarea penalității contractuale.

Examinând cauza în fond, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 23 decembrie 2021, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 11 ianuarie 2022 „Vitasanmax” S.R.L., prin intermediul reprezentantului său, avocatul Jarovlea Veaceslav, a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, de admitere integrală a acțiunii, iar prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de apel Chișinău din 9 iunie 2022 cererea de apel a fost acceptată pentru examinare, cu intentarea procedurii în apel.

Potrivit prevederilor art. 12¹ Cod de procedură civilă: (1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională; (2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate; (3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune nici unei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile; (4) Dacă nu sânt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei; (5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) al Constituției, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

IV-Expunerea preteniei sau a pretenșelor încălcări ale constituției, precum și a argumentelor în sprijinul acestor afirmații:

Potrivit prevederilor art. 38 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură civilă reclamantul poate intenta acțiunea în oricare din sediile instanței în a cărei rază teritorială se află domiciliul pârâtului. (2) Acțiunea împotriva unei persoane juridice se intentează în unul dintre sediile instanței în a cărei rază teritorială se află sediul persoanei juridice respective.

Conform dispozițiilor art. 39 Cod de procedură civilă:

(1) Acțiunea împotriva pârâtului al cărui domiciliu nu este cunoscut sau care nu are domiciliu în Republica Moldova poate fi intentată în oricare dintre sediile instanței de la locul de aflare a bunurilor acestuia sau în instanța de la ultimul lui domiciliu din Republica Moldova.

(2) Acțiunea împotriva unei persoane juridice sau a unei alte organizații poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței de la locul de aflare a bunurilor acestora.

(3) Acțiunea care izvorăște din activitatea unei sucursale sau reprezentanțe a unei persoane juridice sau a unei alte organizații poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței de la locul unde sucursala sau reprezentanța își are sediul.

(4) Acțiunea pentru plata pensiei de întreținere și acțiunea pentru constatarea paternității pot fi intentate și în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului.

(5) Acțiunea de desfacere a căsătoriei poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului dacă în grija lui se află copii minori sau dacă deplasarea lui la instanța de la domiciliul pârâtului întâmpină dificultăți întemeiate.

(6) Acțiunea de divorț în cazul în care unul dintre soți este declarat, în modul stabilit, dispărut fără veste, este supus unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, curatelă sau tutelă) ori este condamnat la privațiune de libertate poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului.

(7) Acțiunile ce țin de restabilirea în dreptul la muncă, la pensie, la locuință, de revendicare a bunurilor sau a valorii lor, de reparare a prejudiciului cauzat prin condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, prin aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma impunerii angajamentului scris de a nu părăsi localitatea ori prin aplicarea ilegală a sancțiunii administrative a arestului pot fi intentate și în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului.

(8) Acțiunile în reparare a prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale ori prin altă vătămare a sănătății sau prin deces pot fi intentate și în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului ori în oricare dintre sediile instanței de la locul prejudiciului.

(9) Acțiunile în reparație a daunei cauzate bunurilor unei persoane fizice sau ale unei organizații pot fi intentate și în oricare dintre sediile instanței de la locul daunei.

(10) Acțiunea în apărare a drepturilor consumatorului poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului sau în oricare dintre sediile instanței de la locul încheierii sau executării contractului.

(11) Acțiunea născută din contractul în care se indică locul executării lui poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței din acel loc.

(11¹) Acțiunea ce ține de încasarea datoriei scadente din contractul încheiat între agenții economici poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței de la sediul reclamantului.

** Notă: Articolul 39 completat cu alin.(11¹) prin Legea nr.163 din 22.07.2011 (art.III-XV) - declarată neconstituțională prin Hot. Curții Constituționale nr.3 din 09.02.2012, în vigoare 09.02.2012*

(12) Acțiunea împotriva pârîtului care este o organizație sau un cetățean al Republicii Moldova cu sediul ori cu domiciliul pe teritoriul unui alt stat poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței de la sediul ori domiciliul reclamantului sau în oricare dintre sediile instanței de la locul de aflare a bunurilor pârîtului pe teritoriul Republicii Moldova.

(13) Acțiunile în materie de asigurare se pot depune în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul asiguratului, de la locul aflării bunurilor sau de la locul accidentului.

(14) Alegerea între instanțele care, conform prezentului articol, sînt competente să judece cauza aparține reclamantului.

(16) În acțiunea în constatare a existenței sau inexistenței dreptului, competența instanței se determină după regulile prevăzute pentru acțiunile care au ca obiect executarea prestației.

Articolul 20 din Constituția R.Moldova

1. Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești **competente** împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Articolul 6 CEDO

1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, **înstituită de lege**, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori a securității naționale într-o societate democratică, atunci cînd interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci cînd, în împrejurări speciale publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Articolul 10 al Declarației Universale a Drepturilor Omului

Orice persoană are dreptul, în deplină egalitate, să fie ascultată în mod echitabil și public de un tribunal independent și imparțial, care va hotărî fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva ei.

Articolul 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice

1. Toți oamenii sînt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil și public de către un **tribunal competent**, independent și imparțial, **stabilit prin lege**, care să decidă fie asupra temeiniciei oricărei învinuiri penale îndreptate împotriva ei, fie asupra contestațiilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

Fiind analizate dispozițiile art. 39 alin. (11) Cod de procedură civilă și, anume, sintagma ***în care se indică locul executării lui poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței din acel loc***, concluzionez, că Legea nu corespunde celor trei criterii de calitate: accesibilitate, previzibilitate și claritate, deoarece lasă fără reglementare clară, certă, care să nu lase loc de manevră și posibilitate de tratare diferită domeniul de competență a instanței de judecată și, deoarece, acordă o marjă exagerată părților contractante privitor la alegerea instanței ce va fi competentă de a examina litigiul, situație ce vine în contradicție cu prevederile Constituției privind accesul la justiție și, anume a art. 20 alin. (1) potrivit căruia orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești **competente**.

La fel, conchid că dispozițiile art. 39 alin. (11) Cod de procedură civilă vin în contradicție, sub aspect de claritate, prevederilor art. 115 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sînt stabilite prin lege organică.

La acest capitol urmează a fi evidențiat faptul, că regula generală privind competența de examinare a acțiunilor civile, potrivit art. 38 Cod de procedură civilă, este dată instanțelor de la locul de aflare a pârâtului.

Totodată, norma articolului 39 Cod de procedură civilă face o excepție de la regula generală și descrie situațiile și cazurile când acțiunea poate fi intentată într-o instanță, alta decât cea indicată la art. 38 Cod de procedură civilă, instanța competentă fiind determinată la alegerea reclamantului. Făcând analiza normei numite /art. 39/ conchid că în toate situațiile, cu excepția alin. (11), legiuitorul clar a prevăzut cazurile când reclamantul poate intenta acțiunea în instanța la alegerea sa, fără a exista posibilitatea utilizării acestui drept la propria discreție.

În cazul aliniatului 11 din articolul 39 Cod de procedură civilă lipsește această claritate, fiind încălcate și criteriile de previzibilitate coroborat cel de accesibilitate.

În acest sens este important a accentua, că norma nu indică situațiile și circumstanțele clare și exprese, când se poate face uz de această normă, deoarece permite reclamantului de a sesiza cu acțiune instanța de la locul indicat de părți în contract, chiar dacă locul respectiv nu are legătură cu executarea contractului. Adică, norma lasă la discreția și dorința participanților la raportul juridic și părților contractante de a alege instanța de judecată care va fi competentă de a soluționa

litigiul, prin simpla indicare în contract despre locul executării lui, chiar dacă executarea contractului nu se efectuează în acel loc și, chiar dacă locul numit de părți nu are nici o tangentă sau legătură cu locul real de executare a contractului.

Este relevantă situației cadrul legal la României în acest sens. Astfel, potrivit prevederilor art. 113 alin. (1) pct. 3 al Codului de procedură civilă al României /Competența teritorială alternativă/, în afară de instanțele prevăzute la art. art. 107-112, mai sunt competente [de a examina pricina civilă] instanța **locului prevăzut în contract pentru executarea, fie chiar în parte, a obligației**, în cazul cererilor privind executarea, anularea, rezoluțiunea sau rezilierea unui contract. Făcând o comparație cu dispozițiile alin. (11) din art. 39 al Codului de procedură civilă R.Moldova se evidențiază o diferență esențială, privind condiția de aplicabilitate. Or, în cazul competenței judecătorești pentru instanțele din R.Moldova reclamantul poate alege instanța de la locul indicat de părți în contract, iar în cazul României locul ales de reclamant este cel prevăzut în contract pentru executarea contractului. Respectiv, suntem în prezența unei situații esențiale de disensiune între noțiunea de „**contractul în care se indică locul executării lui**” și „**locului prevăzut în contract pentru executarea, fie chiar în parte, a obligației**”, deoarece în primul caz este o situație formală, iar în cel de al doilea caz există o circumstanță obiectivă.

Astfel, este cert că norma numită nu reglementează clar în ce cazuri ea poate fi aplicată, în situația când părțile indică locul de executare a contractului, iar de fapt contractul se execută în mai multe locuri, sau atunci când în fapt locul de executare a contractului este altul, decât cel indicat în contract sau obligația contractuală în general nu are un anumit loc de executare. Or, rațiunea normei numite ar exista atunci când contractul poate fi executat doar într-un anumit loc, atunci când încălcarea acestei prevederi contractuale ar avea ca consecință neexecutarea lui, de și astfel de situații sunt extrem de rar întâlnite.

La acest capitol urmează a fi subliniat că, majoritatea litigiilor cu care sunt sesizate instanțele de judecată, având ca obiect raporturilor juridice ce izvorăsc din executarea unui contract, vizează contractele sinalagmatice, cu executare succesivă, o parte având obligația de a vinde/presta/executa ceva, iar a doua parte având obligația de a achita aceste servicii. Astfel, contractul se consideră executat doar când ambele părți și-au îndeplinit obligațiile. Și, atunci când executarea primei părți a contractului poate fi legată de un anumit loc, executarea celei de a doua parte a contractului, de achitare, nu poate fi legată de un anumit loc, deoarece achitarea poate fi executată din diferite locuri, inclusiv de peste hotarele R.Moldova, însă părțile nu pot pretinde neexecutarea lui în acest caz, chiar și în situația în care a fost indicat locul de executare a contractului. Și în acest caz legislația României, spre deosebire de legislația R.Moldova face claritate, fiind specificat „**locul prevăzut în contract pentru executarea, fie chiar în parte, a obligației**”.

Este relevant a accentua, că legiuitorul, prevăzând anumite abuzuri din partea părților contractante, care puteau fi comise doar și exclusiv caracterului incert al art. 39 alin. (11) Cod de procedură civilă și, pentru a curma o asemenea comportament în raporturile juridice dintre consumatori și profesioniști a interzis indicarea locului executării contractului. Astfel, potrivit dispozițiilor Codului civil modernizat, art. 1078 lit. a) sânt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual în

contractele încheiate cu consumatorii și care au ca obiect sau efect stabilirea, cu privire la toate litigiile născute din asemenea contract, a competenței jurisdicționale excepționale a instanței de la locul unde profesionistul își are sediul. Această dispoziție nu se aplică dacă instanța aleasă este, totodată, cea de la locul unde consumatorul își are domiciliul.

Totodată, urmează a fi evidențiat faptul, că încălcarea competenței instanței sesizate cu acțiune, la examinarea cauzelor civile, are ca consecință casarea hotărârii. Or, potrivit prevederilor art. 385 lit. d) Cod de procedură civilă instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanțe [...] în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. i) Cod de procedură civilă, normă care la rândul său declară că hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost examinată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

În acest context evidențiem că CtEDO, în jurisprudența sa constantă, pune accent pe importanța asigurării calității legii, sub aspect de claritate, accesibilitate și previzibilitate, instituind o serie de repere, pe care legiuitorul trebuie să le aibă în vedere pentru respectarea acestor exigențe. Astfel, Curtea Europeană a accentuat că nu poate fi considerată „LEGE” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și corecteze conduita, iar testul preciziei Legii impune ca Legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (cauza *Silver și alții vs Regatul Unit*, hotărârea din 25 martie 1983, §80).

La fel, Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010 a reținut că, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate, norma legală trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că Legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție [...].

De asemenea, în Hotărârea nr. 26 din 27 septembrie 2016 Curtea Constituțională, a accentuat că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate, iar textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile. Astfel, Curtea Constituțională a reținut că previzibilitatea și claritatea constituie elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.

În situația descrisă, raportând dispozițiile legale preciate la circumstanțele speței conchid, că norma legală a cărei constituționalitate se cere a fi verificată face parte din categoria actelor normative prevăzute expres și exhaustiv de art. 135 al Constituției, excepția de neconstituționalitate fiind ridicată de instanța de judecată din oficiu, prevederile legale vizate fiind pertinente pricinii, deoarece la ele a făcut referire reclamantul pentru a alege instanța competentă de a judeca cauza, circumstanțe reținute și acceptate de instanța de fond la momentul soluționării chestiunii de competență, acceptare și punere pe rol a acțiunii civile, pot fi aplicate în continuare la soluționarea cauzei și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, ce ar avea ca obiect controlul constituționalității normei legale contestate, cererea de apel fiind acceptată pentru examinare, instanța de apel dispunând intentarea procedurii în apel.

V-Cerințele autorului sesizării:

A declara neconstituțională sintagma conținută în articolul 39 aliniatul (11) din Codul de procedură civilă, adoptat prin Legea nr. 225-XV din 30.05.2003, în vigoare din 12.06.2003 cu modificările ulterioare: [...] **în care se indică locul executării lui**, din motiv că nu corespunde criteriilor de calitate – accesibilitatea, previzibilitatea și claritatea Legii.

VII-Lista documentelor:

1. Copia cererii de chenare în judecată;
2. Copia contractului de vânzare-cumpărare nr. 066-2019 OCK din 21.09.2019;
3. Copia încheierii Curții de apel Chișinău din 22 septembrie 2022.

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezenta sesizare sunt exacte.

mun. Chișinău, 22 septembrie 2022

Vitalie Cotorobai

Î N C H E I E R E

mun. Chișinău

22 septembrie 2022

Colegiul civil, comercial și de
contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Malîi
Angela Braga și Vitalie Cotorobai

examinând, în lipsa părților, în procedura de apel intentată la apelul declarat de avocatul Jarovlea Veaceslav în numele și interesele reclamantei „Vitasanmax” S.R.L., în cadrul cauzei civile inițiată la cererea de chemare în judecată, examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, înaintată de „Vitasanmax” S.R.L. către S.C. „Termobloc” S.R.L. cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 23 decembrie 2021, prin care acțiunea a fost respinsă, -

c o n s t a t ă :

La 26 iulie 2021 avocatul Jarovlea Veaceslav, acționând în numele și interesele „Vitasanmax” S.R.L., în baza mandatului avocațional seria MA nr. 1497458 din 23 iulie 2021, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către S.C. „Termobloc” S.R.L. solicitând încasarea din contul societății pârâte în beneficiul societății reclamante a penalității contractuale, în sumă de 35556,27 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 4816,68 lei.

Cauza a fost examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 23 decembrie 2021, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 11 ianuarie 2022 avocatul Jarovlea Veaceslav, acționând în numele și interesele reclamantei „Vitasanmax” S.R.L., a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de apel Chișinău din 26 mai 2022 nu s-a dat curs, în temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, apelului declarat, partea apelantă fiind obligată la înlăturarea neajunsurilor procesuale identificate de instanță. În continuare, datorită înlăturării în termen de partea apelantă a neajunsurilor expuse de instanță, prin încheierea din 9 iunie cererea de apel a fost acceptată pentru examinare, cu intentarea procedurii în apel, ședința de examinare a apelului fiind numită pentru 22 septembrie 2022, cauza urmând a fi examinată în continuare în lipsa părților, în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă.

Fiind examinate lucrările dosarului și analizate înscrisurile și probele anexate de părți în susținerea poziției sale, Colegiul atestă că temeiul juridic pentru înaintarea acțiunii civile l-a constituit contractul de vânzare-cumpărare nr. 066-2019 OCK din 21.09.2019, executarea necorespunzătoare a căruia de SC „Termobloc” S.R.L. este invocată de societatea reclamantă/apelanta „Vitasanmax” S.R.L.

De asemenea, Completul judiciar a stabilit că sediul și adresa juridică a societății pârâte/intimate SC „Termobloc” S.R.L. este în sat. Gura Galbenă r-nul Cimișlia. Însă, cu acțiune a fost sesizată Judecătoria Chișinău, dar nu Judecătoria Cimișlia, partea reclamantă făcând referire în acest sens la dispozițiile art. 39 alin. (11) Cod de procedură civilă, coroborate cu prevederile pct. 11.3 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 066-2019 OCK din 21.09.2019, adică dreptul de a sesiza instanța de judecată la alegerea reclamantului în situația în care în contract este indicat locul de executare al acestuia.

Analizând situația faptică și cadrul legal pertinent, aplicabil situației în privința competenței teritoriale de examinare a cauzei, Colegiul consideră necesar a ridica în fața Curții Constituționale excepția de neconstituționalitate, sub aspectul de calitate (accesibilitate, previzibilitate și claritate) a art. 39 alin. (11) Cod de procedură civilă.

Or, potrivit prevederilor art. 12¹ Cod de procedură civilă:

(1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune nici unei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

(4) Dacă nu sânt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

În conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) al Constituției, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

De asemenea, potrivit prevederilor art. 385 lit. d) Cod de procedură civilă instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanțe și să trimită cauza spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. i) Cod de procedură civilă, normă care, la rândul său declară că hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost examinată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

În situația descrisă, raportând dispozițiile legale preciate la circumstanțele speței Colegiul conchide, că situația intră în categoria actelor normative prevăzute expres și exhaustiv de art. 135 al Constituției, excepția fiind ridicată de instanța de judecată din oficiu, prevederile legale contestate fiind pertinente pricinii, deoarece la ele a făcut referire partea reclamantă, alegând la propria discreție instanța ce urmează să judece litigiul și, în continuare, instanța de fond la etapa soluționării chestiunii de acceptare și punere pe rol a cererii de chemare în judecată sub aspectul competenței de examinare a cauzei. La fel, instanța de apel atestă că prevederile legii procesuale pot fi aplicate în continuare la soluționarea actualei cauze, cum și faptul că nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, ce ar avea ca obiect controlul constituționalității normei legale contestate, cererea de apel fiind acceptată pentru examinare, pricina fiind pendinte spre examinare.

Din aceste considerente, deoarece Colegiul a identificat din oficiu necesitatea de a sesiza Curtea Constituțională, situația întrunind criteriile anterior enumerate, situație fiind expusă în actualul act judecătoresc, sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate urmează a fi remisă Curții de instanța de apel, cu amânarea ședinței de examinare a pricinii până la soluționarea sesizării.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. 12¹, 269-270 Cod de procedură civilă și Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 Colegiul, -

d i s p u n e:

A sesiza Curtea Constituțională, prin ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 39 alin. (11) Cod de procedură civilă - **acțiunea născută din contractul în care se indică locul executării lui poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței din acel loc**, din motiv că nu corespunde criteriilor de calitate – accesibilitatea, previzibilitatea și claritatea Legii.

Amână ședința de judecată a instanței de apel, de examinare a apelului declarat de avocatul Jarovlea Veaceslav în numele și interesele reclamantei „Vitasanmax” S.R.L., în cadrul cauzei civile inițiată la cererea de chemare în judecată, examinată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă, înaintată de „Vitasanmax” S.R.L. către S.C. „Termobloc” S.R.L. cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău

/sediul Centru/ din 23 decembrie 2021, până la soluționarea sesizării de Curtea Constituțională, cu expedierea prezentei încheieri și a sesizării în adresa Curții Constituționale.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
Judecătorul

Ala Malîi

Judecătorii

Angela Braga

Vitalie Cotorobai